

Omais- ja perhehoito

Heidi Markelin
Karita Seuranen

projektityöntekijä
projektityöntekijä

Omais- ja perhehoidon kehittämisprojektin tavoitteet 2024-2025

Omaishoitoperheiden ennakoiva ja varhainen tukeminen

- Laaditaan selvitys omaishoitajien tukitoimien kattavuudesta ja kehittämistarpeista
- Mahdollistetaan omaishoitajuuden jatkuminen parhaana palveluvaihtoehtona

Sopimuksettomien omaishoitajien löytäminen

- Jatketaan omaishoidon kehittämistyötä
- Uudistetaan palveluja tunnistettujen tarpeiden pohjalta

Pitkäaikaisen perhehoidon käynnistäminen

- Vähintään neljä asiakasta pitkäaikaisessa perhehoidossa vuoden 2025 loppuun mennessä
- Luodaan pitkäaikaisen perhehoidon toimintamalli

Perhehoidon lisääminen

- Uusien perhehoitajien rekrytointi ja uusien perhehoidon asiakkaiden ohjaaminen perhehoitoon
- Laaditaan selvitys perhehoitajien tukitoimien kattavuudesta ja kehittämistarpeista

Mitä on omaishoito?

- Ikääntyneen, vammaisen tai sairaan henkilön hoitamista omaisen tai muun läheisen henkilön toimesta
- Omaishoitaja on henkilö, joka pitää huolta perheenjäsenestään tai muusta läheisestään, joka sairauden, vamman tai muun erityisen hoivan tarpeen vuoksi ei selviydy arjestaan omatoimisesti
- Omaishoidettava = asiakas
- Omaishoitoon liittyy aina sairauden tai vamman mukanaan tuoma elämänmuutos. Hoitosuhde voi kehittyä hitaasti hoidettavan läheisen avuntarpeen lisääntymisen seurauksena tai äkillisesti sairauskohtauksen, onnettomuuden tai erityistä hoivaa tarvitsevan lapsen syntymän myötä
- Omaishoidon tuen myöntäminen edellyttää aina tavanomaisen läheissuhteen ylittävää, henkilökohtaiseen hoivaan ja hoitoon kohdistuvaa ohjausta, tukea ja/tai avustamista.
- Omaishoidon tukea myönnetään sitovuuden ja/tai vaativuuden perusteella.
 - Laaja palvelutarpeen arviointi ja RAI-toimintakykymittari

” Omaishoito ryhmään 1 asiakas tarvitsee huolenpitoa ja hoitoa henkilökohtaisissa päivittäisissä toiminnoissa säännöllisesti joka päivä. Omaishoitaja huolehtii hoidettavan tarpeista vähintään kaksi kertaa vuorokauden aikana. Mikäli kyseessä on pelkästään vaativan valvonnan tarve: omaishoitaja huolehtii vaativasta valvonnasta lähes kaiken aikaa osan vuorokaudesta. ”

Omaishoidon tuki

Omaishoidontuki on hyvinvointialueen järjestämä harkinnanvarainen ja määräraha sidonnainen sosiaalipalvelu, jota myönnetään sitä eniten tarvitseville

Laki omaishoidon tuesta

Hyvinvointialue voi myöntää omaishoidon tukea, jos:

1. Henkilö alentuneen toimintakyvyn, sairauden, vamman tai muun vastaavanlaisen syyn vuoksi tarvitsee kotioloissa hoitoa tai muuta huolenpitoa
2. Hoidettavan omainen/muu läheinen henkilö on valmis vastaamaan hoidosta ja huolenpidosta tarpeellisten palveluiden avulla
3. Hoitajan terveys ja toimintakyky vastaavat omaishoidon asettamia vaatimuksia
4. Omaishoito yhdessä muiden tarvittavien sote-palveluiden kanssa on hoidettavan hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden kannalta riittävää
5. Hoidettavan koti on terveydellisiltä ja muilta olosuhteiltaan siellä annettavalle hoidolle sopiva
6. Tuen myöntämisen arvioidaan olevan hoidettavan edun mukaista

Mitä omaishoidon hoitotehtävät ovat?

- Jokapäiväisissä henkilökohtaisissa toiminnoissa avustaminen, kuten peseytymisessä, pukeutumisessa, hygieniassa ja wc-käynneissä avustaminen sekä ravitsemuksesta ja lääkityksestä vastaaminen.
- Siirtymisissä ja liikkumisessa avustaminen, sosiaalinen kanssakäyminen sekä kommunikointi, ynnä muut hoidolliset toimenpiteet ja turvallisuudesta huolehtiminen.
- Esim. muistisairaasi asiakkaan kohdalla hoitotehtävät voivat olla sanallista ohjeistusta, valvontaa ja läsnäoloa.
- Omaishoitaja voi lisäksi huolehtia kotitaloustöistä kuten siivouksesta, pyykinhuollosta, asioinneista kodin ulkopuolella, sekä laskujen maksamisesta ja muiden virallisten asioiden hoitamisesta. Tällainen apu ei kuitenkaan pelkästään riitä omaishoidon tuen myöntämiseen.

Omaishoidon tukeen kuuluvat

Omaishoitajan
rahallinen palkkio

472,15 € / 944,32 € / 1731,21 €

Hoitotehtävää
tukevat palvelut

(mm. valmennus,
tapaturmavakuutus, tilapäinen
hoito)

Omaishoitajan
vapaa-oikeus

(2 tai 3 vrk/kk)

Lääkäri- ja
hoitajapalvelu
kotiin 2026

Vantaan ja Keravan
kaupunkien
myöntämät
liikuntaedut

Oman
palveluohjaajan
tuki

Miksi omaishoitajuutta kannattaa hakea?

- “virallinen omaishoitaja”, “sopimusomaishoitaja”
- Omaishoitajuus mahdollistaa asiakkaan kotona asumisen pidempään
- Omaishoito tukee ikäihmisen kotona pärjäämistä
- Omaishoito ei sido omaishoitajaa loppuelämäksi, sopimus voidaan irtisanoa puolin ja toisin
- Omaishoito ei poissulje muita palveluita
- Avun ja lisätuen saaminen kotiin on helpompaa, kun on palveluiden piirissä (oma palveluohjaaja koordinoi kaikkia palveluita)

*Jos läheistään hoitaa joka tapauksessa sitovasti päivittäin,
miksi ei hakisi itselleen korvausta, tukea ja apua hoitotehtävään?*

Omaishoidon tuen hakeminen: Yli 65-vuotiaat asiakkaat

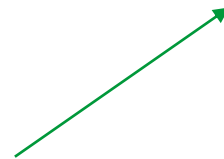
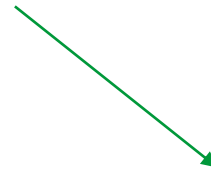

Asiakas haluaa hakea
omaishoidon tukea

YHTEYDENOTTO

TARPEEN
TUNNISTAMINEN

Ammattilainen tunnistaa
omaishoitotilanteen

**SENIORINEUVONTA
(NEUVONTA JA
PALVELUOHJAUS)**

09 4191 6000 (ma-pe 9-15)

seniorineuvonta@vakehyva.fi
(ei erillistä hakemuslomaketta)

Hakemus Maisa-portaalin
kautta

Omaishoidon tuen hakeminen alle 65-vuotiaat asiakkaat

- Omaishoidon tuki haetaan vammaisten asiakasohjausyksiköstä toimittamalla hakemus postitse, sähköpostilla tai puhelimitse. Liitteeksi tarvitaan alle puolivuotta vanha lääkärinlausunto, potilaskertomus tai kopio Kanta-palvelusta, josta käy ilmi hakijan tämänhetkinen toimintakyky.
- Hakemus toimitetaan
 - postitse: Vantaan ja Keravan hyvinvointialue, Vammaisten asiakasohjausyksikkö PL 637, 01088 VANTAA
 - Vammaisneuvontaan puhelimitse numerossa 09 4191 7020 ma-pe klo 9-11 ja 13-15 tai sähköpostitse vammaisneuvonta@vakehyva.fi.

Lisätietoa omaishoidosta

www.vakehyva.fi/omaishoito

www.omaishoitajat.fi

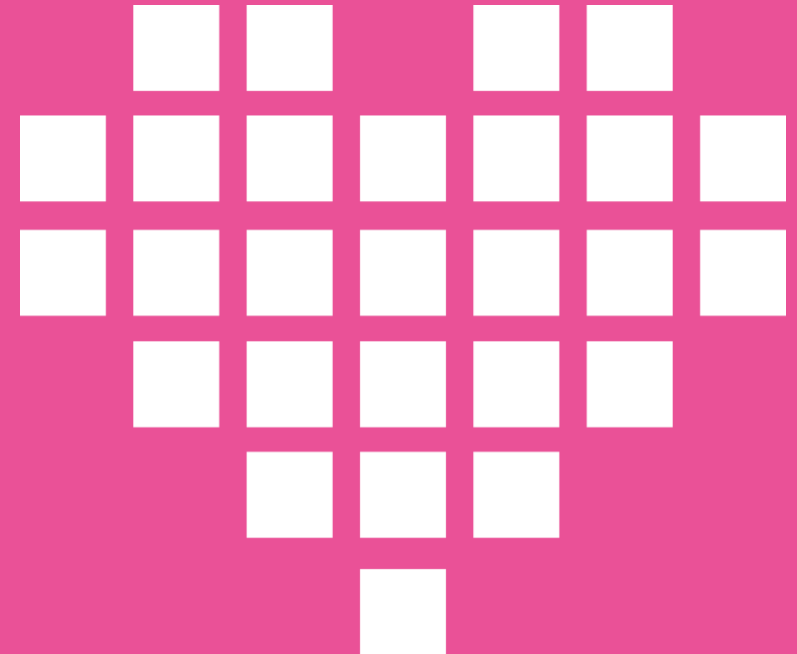

Seniorineuvonta

Puh. 09 4191 6000 arkisin 9-15 (pvm/mpm)

Sähköpostilla: seniorineuvonta@vakehyva.fi

Maisa-portaalin kautta

Mitä ikääntyneiden perhehoito on?

- Perhehoito on hoidon tai muun osa- tai ympärivuorokautisen huolenpidon järjestämistä perhehoitajan yksityiskodissa tai hoidettavan kotona.
- Perhehoidossa korostuu kodinomaisuus, inhimillisyys ja mahdollisuus läheisiin ihmissuhteisiin tutun perhehoitajan ja tämän perheen kanssa.
- Perhehoito on ei-sairaanhoidollista apua päivittäisiin toimintoihin, kuten hygienian hoitoon, ravitsemuksesta huolehtimiseen, ulkoiluun ja virkistäytymiseen ja arjen elämiseen yhdessä.
- Perhehoidon käyntiaika on minimissään 2h.
- Perhehoidon asiakas on verrattavissa kotona asuvaan asiakkaaseen ja hänen on mahdollista saada perhehoidon lisäksi myös muita palveluita (esim. kuljetuspalvelu, kotihoito tms.).

Mitä ikääntyneiden perhehoito on?

- Perhehoitajat suorittavat perhehoidon ennakkovalmennuksen, jossa he saavat perehdytyksen ikäihmisten perhehoitoon.
- Perhehoitajilta ei vaadita sote-alan koulusta tai osaamista, mutta monella saattaa sellaista olla.
- Perhehoidossa tehdään perhehoitajalle toimeksiantosopimus. Perhehoitajat eivät ole työsuhteessa VAKEen.
- Perhekodissa voi olla enintään 4 hoidettavaa samaan aikaan.
- Perhehoidosta peritään asiakasmaksu [asiakasmaksuhinnaston](#) mukaisesti. Esim. osavuorokautinen perhehoito alle 12h = 20e/kerta

Perhehoidon eri muodot

Osavuorokautinen perhehoito

Osavuorokautista perhehoitoa voidaan myöntää asiakkaan tarpeen mukaisesti. Osavuorokautisen perhehoidon kesto on kuitenkin alle 12 tuntia. Kyseistä perhehoitoa voidaan toteuttaa joko päivä- tai yöaikaisena hoitona. Hoito voi tapahtua joko hoidettavan tai hoitajan kodissa.

Lyhytaikainen perhehoito

Lyhytaikainen perhehoito voi tarkoittaa joko säännönmukaisia hoitojaksoja tai yksittäistä, määräaikaista hoitojaksoa esim. toipilasaikana sairaalahoidon jälkeen ennen kotiutumista omaan kotiin. Lyhytaikainen perhehoito voi tapahtua joko hoidettavan tai hoitajan kodissa.

Pitkäaikainen perhehoito

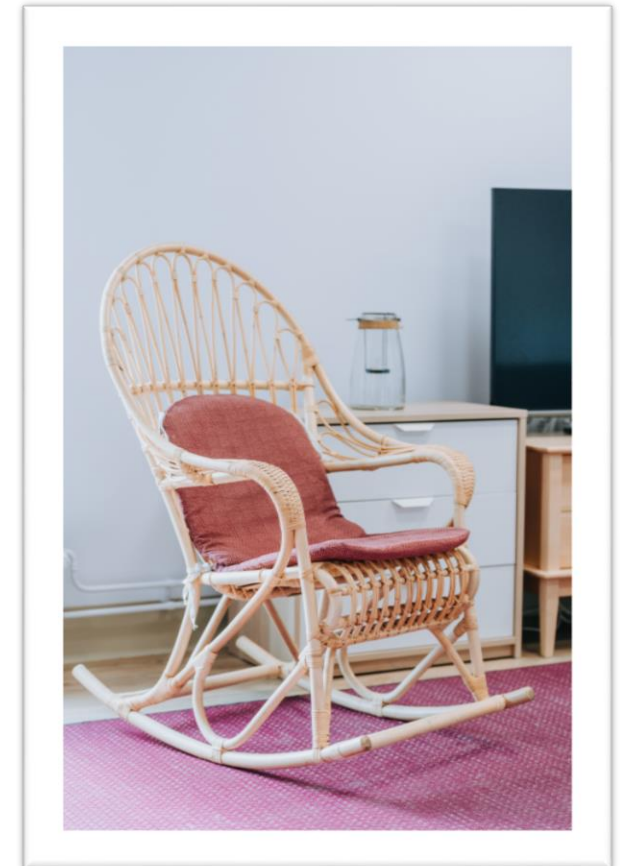
Pitkäaikaisessa perhehoidossa asiakas muuttaa perhekotiin asumaan joko pysyvästi (toistaiseksi) tai sovitulle määräaikaiselle jaksolle, joka kestää 28 vrk tai pidempään.

Kenelle perhehoito sopii?

- Perhehoito sopii sellaiselle ikäihmiselle, jolla on kotiin annettavista palveluista huolimatta vaikeuksia selviytyä arjessa.
- Erityisen hyvin perhehoito sopii ikäihmiselle, joka joutuu olemaan paljon yksin ja kokee turvattomuutta tai jonka elämänlaatu on heikentynyt.
- Ikäihmiselle, joka on motivoitunut ja halukas perhehoitoon (oikeustoimikelpoisuus)
- Perhehoito sopii myös henkilölle, jolla on muistisairaus
- Perhehoito sopii hyvin omaishoitoperheille, omaishoidon vapaapäivien toteuttamismuotona ja/tai omaishoitajan jaksamisen tukimuotona.

Kenelle perhehoito ei sovi?

Perhehoito ei sovellu asiakkaalle, joka

- tarvitsee jatkuvaa sairaalatasoista hoitoa
- valvoo öisin ja häiritsee muita
- tarvitsee säännöllisesti apua öiseen aikaan (ei koske osavuorokautista perhehoitoa)
- on aggressiivinen, eikä käyttäytymistä saada hallintaan niin, että perhehoitajan ja muiden perhekodissa asuvien henkilöiden turvallisuus voitaisiin turvata
- karkailee niin paljon, että valvonta on mahdotonta
- tarvitsee siirtymiseen tai liikkumiseen sellaisia apuvälineitä, joiden käyttäminen ei ole mahdollista perhekodissa
- tarvitsee jatkuvasti päivittäisissä toimissa kahden henkilön apua
- ei sitoudu yhteistyöhön tai jonka omaiset eivät sitoudu yhteistyöhön.

**PERHEHOIDON POLKU:
EI AIEMPAA
ASIAKKUUTTA TAI
OMAISHOIDON/
MUISTIPERHEEN
ASIAKAS**

Kiinnostus perhehoidosta

Asiakas tai hänen läheisensä on kiinnostunut perhehoidosta.

Yhteydenotto

- ➔ Asiakkaalle on jo nimetty oma palveluohjaaja: keskustelu perhehoidosta oman palveluohjaajan kanssa.
- ➔ Asiakkaalla ei omaa palveluohjaajaa: yhteys Seniorineuvontaan.

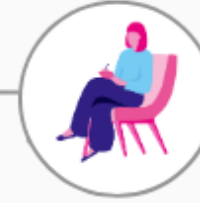
**Laatukoordinaattorin
yhteydenotto**

Perhehoidon laatukoordinaattori on yhteydessä asiakas-perheeseen ja etsii sopivan perhehoitajan

Päätöksenteko

Palveluohjaaja tekee päätöksen ja asettaa asiakkaan perhehoidon jonoon.

**Palvelutarpeen
arviointi**

Palveluohjaaja tekee palvelutarpeen arvioinnin. Mikäli perhehoito on soveltuva palvelu ja myöntämisen perusteet täyttyvät, mietitään perhehoidon muoto ja määrällinen tarve. Tarvittaessa hän konsultoi perhehoidon laatukoordinaattoria. Palveluohjaaja tekee asiakassuunitelman.

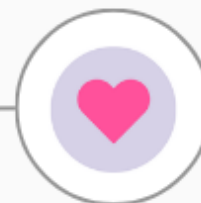
Perhehoitajan ja asiakkaan tutustumiskäynti

Tutustuminen

Toimeksiantosopimus

Perhehoito alkaa

Lisätietoa perhehoidosta

www.vakehyva.fi/perhehoito

www.perhehoitoliitto.fi

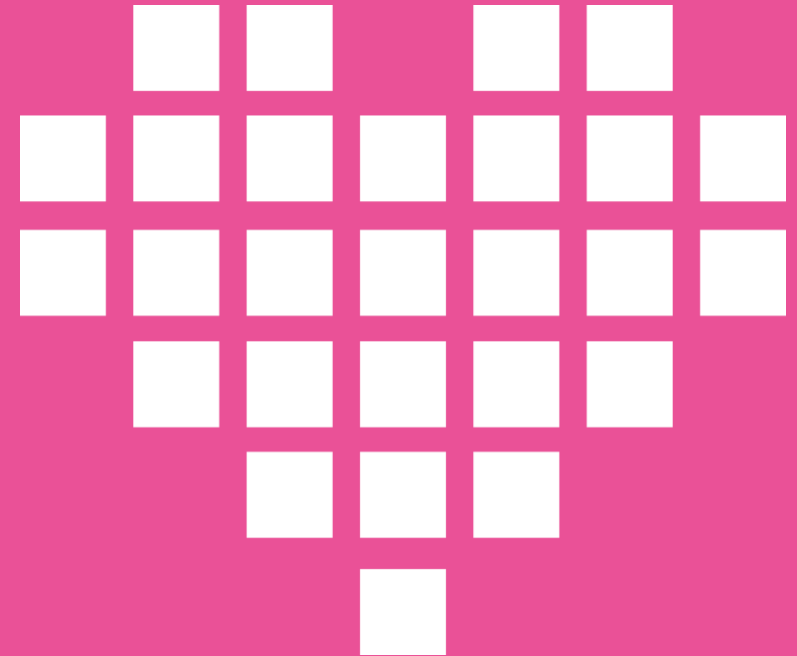

Seniorineuvonta

Puh. 09 4191 6000 arkisin 9-15 (pvm/mpm)

Sähköpostilla: seniorineuvonta@vakehyva.fi

Maisa-portaalin kautta

Vantaan ja Keravan hyvinvointialue
Vanda och Kervo välfärdsområde

SENIORINEUVONTA

OHJAUSTA JA NEUVONTAA SENIOREILLE

Haluaisitko tietää lisää ikääntyneille suunnatusta toiminnasta
tai palveluista? Ota yhteyttä Seniorineuvontaan!

Seniorineuvonnasta saat:

- Yleistä neuvontaa ja ohjausta hyvinvointisi tueksi
- Tietoa hyvinvointialueen, kuntien ja järjestöjen palveluista
- Apua ja lisätukea arkeesi ja kotona pärjäämiseen

Lisäksi voit olla yhteydessä, jos olet huolissasi ikääntyneestä henkilöstä.

puh. **09 4191 6000** (arkisin 9-15)

sähköposti seniorineuvonta@vakehyva.fi (ei arkaluontoisia
tietoja sähköpostiin)

Vantaan ja Keravan hyvinvointialue
Vanda och Kervo välfärdsområde

Kiitos!

Sanna Kytölä, projektipäällikkö

sanna.kytola@vakehyva.fi

p.0406120701

Heidi Markelin, projektityöntekijä

heidi.markelin@vakehyva.fi

p.0405132298

Karita Seuranen, projektityöntekijä

karita.seuranen@vakehyva.fi

p.0405476967

Yhteissähköposti: ohph.projekti@vakehyva.fi

